

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2021-403

3.5.2021

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – tredøgnfrist – avregistrering – disp. – feilinformasjon fra SVV? – rettsvillfarelse/uvitenhet.

Klager ble ilagt gebyr for perioden 25.5.20–27.5.20. I henhold til innlevert salgsmelding med vedtaksdato 25.5.20, ble klager oppført som eier av kjøretøyet 25.5.20. Det ble ikke tegnet forsikring etter eierskiftet. Kjøretøyet ble avregistrert den 28.5.20. Trafikkforsikringsforeningen ila klager et gebyr for perioden f.o.m. eierskiftet og frem til avregistrering. Klager bestred at kjøretøyet ble avregistrert etter utløpet av tredagersfristen, samt anførte at det var grunnlag for dispensasjon grunnet feilinformasjon fra Statens vegvesen. Klager la bl.a. frem en epost fra Statens vegvesen. Trafikkforsikringsforeningen på sin side opprettholdte gebyrileggelsen, og anførte at kjøretøyet ble avregistrert utenfor tredagersfristen, samt bestred at det var grunnlag for dispensasjon. Nemnda kom til at kjøretøyet var avregistrert etter utløpet av tredøgnfristen og at gebyret var korrekt ilagt. Nemnda kom videre til at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon for gebyret da klagers rettsuvitenhet ikke var unnskyldelig, og fremhevet bl.a. at klager kunne ha kontaktet Trafikkforsikringsforeningen eller lest gebyrforskriften for å gjøre seg kjent med beregningen av tredøgnfristen.

Saksfremstilling

Saken gjelder illeggelse av gebyr for uforsikret motorvogn med hjemmel i bilansvarslova §§ 15 og 17 a, jf. gebyrforskriften § 4, for kjøretøy med registreringsnummer (...).

I henhold til innlevert salgsmelding med vedtaksdato 25.5.20, ble klager oppført som eier av kjøretøyet den 25.5.20. Videre ble kjøretøyet avregistrert den 28.5.20.

Den 28.5.20 ila Trafikkforsikringsforeningen klager et gebyr for uforsikret kjøretøy. Total gebyrperiode var fra og med 25.5.20 til og med 27.5.20.

Gebyrileggelsen ble påklaget den 1.7.20.

I sine klager redegjorde klager bl.a. for at han hadde fått misvisende informasjon fra Statens vegvesen, og i sitt krav om nemnd har han fremlagt flere vedlegg angående kontakten med Statens vegvesen.

Klager har bl.a. lagt ved skjermdump av telefonlogg, hvor det fremgår at klager har vært i kontakt med Statens vegvesen den 27.5.20. Videre har klager vedlagt skjermdump av e-postkorrespondanse fra Statens vegvesen, hvor Statens vegvesen bl.a. den 17.6.20 skrev at:

Eierskifte er datert 25.05 og skilt inn 28.05. Det skulle jo være innen 3 dager så ta det opp med TFF.

Klager har i tillegg igjen lagt ved bilde av gebyrkravet.

Klager har avvist at det er grunnlag for å illegge gebyr og anført at det eventuelt må gis dispensasjon for det ilagte gebyret.

Klager har anført at det ikke er grunnlag for å illegge gebyr da han avregistrerte kjøretøyet innenfor tredagersfristen. Fristen må beregnes slik at tredøgnfristen løp frem til og med 28.5.20, altså samme dag som kjøretøyet ble avregistrert. Klager har også fremhevet at tabellen i gebyrkravet fra Trafikkforsikringsforeningen tilsier at den 28.5.20 er innenfor tredøgnfristen.

Videre har klager anført at det må gis dispensasjon, da det var utenfor hans kontroll å overholde forsikringsplikten ettersom han ble feilinformert av Statens vegvesen. Klager har vist til at han fikk informasjon fra Statens vegvesen om at så lenge skiltene ble levert i løpet av 28.5.20, var klager innenfor tredagersfristen.

Trafikkforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsen og anført at det ikke er grunnlag for å gi klager dispensasjon for det ilagte gebyret.

Trafikkforsikringsforeningen har anført at gebyret er korrekt i lagt da det fremgår av TFFAuto at kjøretøyet har stått uforsikret f.o.m. 25.5.20 t. o. m 27.5.20. Kjøretøyet ble først avregistrert den 28.5.20, altså utenfor tredagersfristen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Gebyrforskriften § 4 andre ledd første setning, gjeldende fra 1.9.18, lyder slik:

Ny eier som ikke har tegnet egen forsikring, skal betale gebyr for hvert påbegynte døgn fra og med datoen for vedtak om eierskifte, med mindre ny eier har tegnet forsikring innen tre døgn fra og med vedtaksdatoen.

Bestemmelsen gjelder ikke direkte for avregistrering, men Trafikkforsikringsforeningen og nemnda har i sin praksis lagt til grunn at bestemmelsen bør anvendes på samme måte dersom kjøretøyet avregistreres.

Vedtaksdato var i dette tilfellet 25.5.20, og kjøretøyet ble avregistrert 28.5.20. Fristen for avregistrering var følgelig 27.5.20, og gebyret, som ble ilagt for perioden 25.5.–27.5.20, er derfor korrekt ilagt.

Det neste spørsmål som reiser seg, er om det er grunnlag for å gi dispensasjon for det ilagte gebyret.

Bilansvarslova § 17 a andre ledd, jf. gebyrforskriften § 9, bestemmer at gebyret kan ettergis helt eller delvis "dersom brudd på plikten til å tegne forsikring må anses som unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll". Det fremgår av forarbeidene at begrepet "forhold" omfatter alle forhold innenfor den enkeltes "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for disse forholdene. Forhold som man selv kan påvirke, ligger innenfor "kontrollsfæren". Dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og klager har bevisbyrden for at forholdene var slik at han ikke kunne påvirke dem.

Klager har for det første anført at han ringte Statens vegvesen i kontortiden 27.5.20 og fikk opplyst at fristen for å unngå gebyr løp ut 28.5.20. Det foreligger ingen gjengivelse eller bekreftelse fra noen ansatt i Statens vegvesen om at dette ble uttalt, men klager har lagt frem kopi av et skjermdump datert 17.6.20 som synes å underbygge hans anførsel.

Nemnda finner det derfor sannsynlig at klager fikk beskjed slik han anfører, dagen før han leverte inn skiltene. Uttalelsen fra Statens vegvesen innebar en uriktig forståelse av gebyrforskriften § 4 andre ledd første setning slik den er gjengitt ovenfor, og spørsmålet blir da om klager kan klandres for å ha innrettet seg etter uttalelsen med den følgen at han oversatt fristen og ble ilagt gebyr.

Nemnda har i tidligere avgjørelser lagt til grunn at dispensasjonsbestemmelsen i bilansvarslova § 17 a andre ledd også omfatter rettsuvitenskap dersom den kan anses som unnskyldelig, noe som bare i sjeldne tilfeller vil kunne være tilfellet. Utgangspunktet er at enhver på forhånd plikter å undersøke og sette seg inn i de sentrale reglene som gjelder for det rettsområdet som man skal bevege seg inn på.

Nemnda peker for det første på at klager henvendte seg til Statens vegvesen som ikke administrerer gebyrordningen som ble innført 1.3.18. Nyordningen ble gjort allment kjent, og det ble opplyst at Trafikkforsikringsforeningen var det organ som skulle håndtere den nye ordningen. I skjermdumpet som det er sitert fra, går det også klart frem at klager burde henvende seg til Trafikkforsikringsforeningen, noe han ikke gjorde.

Klager har heller ikke selv lest gebyrforskriften for å finne ut hvilken frist som gjaldt. Hadde han gjort det, ville han utvilsomt ha forstått at fristen for å levere skiltene var 27.5.20.

Etter nemndas syn er klagers rettsuvitenskap ikke unnskyldelig, og det er da ikke grunnlag for å dispensere fra det ilagte gebyret.

Klager har også lagt frem kopi av selve gebyrileggelsen og anført at den er til å misforstå. Det han peker på, gjelder beregningen av hvilket gebyr som skal betales og er ikke et forhold som kan gi grunnlag for dispensasjon. Det konkrete vedtaket tok utgangspunkt i 28.5.20 og anga et gebyr på kr 600, men i teksten heter det at hvis "du har forsikret eller avregistrert kjøretøyet så skal du betale beløpet i tabellen som er dagen før forsikring/avregistrering er foretatt". Etter nemndas syn innebærer det at klager, som avregistrerte den 28.5., plikter å betale et gebyr på kr 450. Dette fordi virkningen av å tegne ny forsikring eller avregistrere inntreffer fra kl. 00.00.

Klagen har etter dette ikke ført frem, og klager plikter derfor å betale det ilagte gebyret.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).